

۷

تجربیات ماندگار

شماره هفتم بهار ۱۳۹۵ تجربیات ماندگار هیأت

افطاری
وحدت و
مقاومت

کتابخانه تخصصی و تخصصی نور

یک تجربه مانا
تجربیات ماندگار هیأت
شماره هفتم، بهار ۱۳۹۵
افطاری وحدت و مقاومت

ویرایش و تنظیم: اتحادیه بین المللی امت واحده
صفحه آرا: حسن ناصری
طراح جلد: سید مجتبی نبی زاده
شمارگان: انتشار ویژه فضای مجازی
قیمت: ۲۰۰۰ تومان (غیرقابل فروش)
استفاده از مطالب نشریه و تکثیر آن برای هیأت‌ها، در صورت ذکر منبع آزاد می‌باشد.

الجمهورية الإسلامية الإيرانية
مجلس الشورى الاسلامى
اتحادیه بین المللی امت واحده

اتحادیه بین المللی امت واحده

آدرس: خیابان طالقانی، خیابان حافظ، خیابان
رشت، پلاک ۶۷، طبقه ۲
کد پستی: ۱۶۸۹۶۱۴۷۳۱
تلفکس: ۶۶۴۸۴۶۷۵
پایگاه اطلاع رسانی: www.unified-ummah.com
پست الکترونیک: info@iuu.ir

جامعه ایمانی مشعر

کد پستی: ۳۷۱۶۶۳۷۱۵۱
تلفکس: ۰۲۵۳۲۹۲۸۹۵۱
سامانه پیامک: ۳۰۰۰۱۵۴۲
پایگاه اطلاع رسانی: www.1542.org
رایانامه: info@1542.org

بسم در یعنی لبم

اشاره

شاید به جرات بتوان ادعا کرد که پربسامدترین مفهومی که رهبر معظم انقلاب در چند سال اخیر بر آن تأکید کرده‌اند مفهوم وحدت اسلامی است. و شاید بتوان گفت که کمترین توجه هم به همین امر شده است! آیا نگرش اجتماعی و دینی ما به جهان نیز همچون رهبر عزیز، از منظر تمدنی است یا در این موضوع خاص - خودآگاه یا ناخودآگاه - از سایرینی که نگرشی جزئی‌نگر دارند حرف شنوی داریم؟ آیا می‌شود کسی دغدغه تمدن اسلامی داشته باشد و این اوضاع اسفناک کشورهای اسلامی و دمیدن در دعوای شیعه و سنی را ببیند و مهمترین مسأله‌اش این نشود؟! اتحادیه بین‌المللی امت واحده در راستای ترویج سنت حسنه افطاری‌های مشترک شیعه و سنی و ترویج فرهنگ تقریب عملی میان مذاهب اسلامی و حمایت از مقاومت اسلامی و با مشارکت گروه‌های مردمی سنی و شیعه، اقدام به برگزاری افطاری‌های وحدت و مقاومت در شهرهای مختلف ایران و برخی کشورهای دیگر می‌کند. از آنجاکه یکی از مجموعه‌های مؤثر در ترویج و یا خدای ناکرده تضعیف وحدت اسلامی هیأت‌های مذهبی هستند، بر آن شدیم تا در راستای عمل به منویات معظم‌له - که خواسته اهل بیت (علیهم‌السلام) نیز هست - این طرح را برای اجرا به هیأت‌های مذهبی نیز ارائه کنیم.

مقدمه

برخلاف برخی مناسبت‌ها که فقط ویژه شیعیان است، برخی اعیاد مانند عید قربان و عید فطر یا ایام ماه مبارک رمضان مربوط به همه مسلمانان است و شور و حال ویژه‌ای در جهان اسلام به پا می‌کند. در سال‌های اخیر رهبر معظم انقلاب بیش از هفتادبار بر مسئله وحدت اسلامی تأکید کرده‌اند؛ چراکه به‌خوبی می‌بینند دشمن، جاهلان طرفین را تحریک کرده و در شیپور اختلافات مذهبی می‌دمد. هر کسی که اسلام برایش عزیز است و می‌داند دلیل چشم‌پوشی مولا علی علیه السلام از حق خود، حفظ اسلام بوده و حتی ایشان به تقویت حکومت اسلام هم کمک نموده، به‌خوبی حساسیت شرایط کنونی را درک می‌کند؛ حتی اگر اهل تحلیل هم نباشد، همین که دستورات فراوان و مستمر ولی فقیه را در این باره بشنود، کافی است تا حجت بر او تمام شود و در این زمینه اقدام کند.

ایده تقویت همدلی در مقابل دشمن

از ماه رمضان سال ۱۳۹۳ طرحی پیشنهاد شد که به نظر می‌رسد اجرای آن می‌تواند اندکی از دوری‌ها و بدبینی‌ها را بکاهد؛ زیرا مشکل اصلی میان شیعه و سنی در شرایط کنونی، تأثیرپذیری از رسانه‌های افراطی است که به نام شیعه یا سنی در حال گسترش بغض و نفرت و شبهه هستند و موجب می‌شوند مسلمانان با «تصویر ذهنی» غیرواقعی از طرف مقابل زندگی کنند، نه با واقعیت او!

رهبر معظم انقلاب در ۱۷ فروردین ۱۳۸۶ در دیدار با کارگزاران نظام فرمودند: «چیزهایی مانع از اتحاد می‌شود؛ عمده آن‌ها بعضاً کج‌فهمی‌ها و بی‌اطلاعی‌هاست؛ از حال هم خبر نداریم؛ درباره هم توهومات می‌کنیم، درباره عقاید هم؛ درباره تفکرات یکدیگر دچار اشتباه می‌شویم؛ شیعه درباره سنی و سنی درباره شیعه».

این مسئله تا حدی دشوار است که وقتی خبر می‌رسد در غزه مسجد فاطمه الزهرا سلام‌الله‌علیها با بمباران صهیونیست‌ها تخریب شد، همه می‌پرسند: مگر مردم غزه ناصبی نیستند؟! این نشان می‌دهد که تلاش دشمن به خوبی نتیجه داده است؛ با توجه به این حقیقت و وظیفه دلسوزان آینده اسلام بسیار زیاد شده است.

در همین رابطه رهبر معظم انقلاب در ۵ مرداد ۱۳۹۱ می‌فرمایند: «یک وقت دیدیم که ویروسی دارد تکثیر مثل می‌کند؛ دائم می‌روند پیش بعضی از بزرگان، بعضی از علماء، بعضی از محترمین که آقا! شما دارید به کی کمک می‌کنید؟ اهل غزه ناصبی‌اند! ناصبی یعنی دشمن اهل بیت علیهم‌السلام یک عده هم باور کردند! دیدیم پیغام و پسغام که آقا! می‌گویند این‌ها ناصبی‌اند! گفتیم: پناه بر خدا! لعنت خدا بر شیطان رجیم خبیث! در غزه مسجد الامام امیرالمؤمنین علی بن ابی‌طالب علیه‌السلام هست، مسجد الامام الحسین علیه‌السلام هست؛ چطور این‌ها ناصبی‌اند؟! بله؛ سنی‌اند؛ اما ناصبی؟! این جور حرف زدند، این جور اقدام کردند، این جور کار کردند».

از آن سو هم مشکلات این‌چنینی هست! یعنی برخی از اهل سنت هم شیعیان را افرادی افراطی می‌دانند که مذهبشان با خرافات و شرک همراه است. ارتباطات می‌تواند به حل این اشتباهات ذهنی کمک شایانی نماید.

طرح افطاری وحدت و مقاومت

این ایده از این قرار است که شیعیان ایران برخی از اهل سنت منطقه خود را به مجامع خود مانند هیأت‌ها یا مراسم افطاری دعوت کنند و درباره مسائل مشترکی همچون فلسطین و خطری که متوجه مسجداً اقصی است، گفتگو نمایند؛ به همین دلیل این طرح، «افطاری وحدت و مقاومت» نام گرفت.

لازم نیست برگزاری این طرح پرسروصدا و پرهزینه باشد؛ بلکه همان افطاری معمول هیأت‌ها یا مجموعه‌های مذهبی، می‌تواند رنگ‌وبوی انقلابی بگیرد و با دعوت از اهل سنت محل، مواضع مشترک به بحث گذاشته شود.

فایده‌های طرح

این اقدام حداقل دو فایده دارد: نخست اینکه شیعیان از نزدیک با اهل سنت منطقه خود مرتبط و آشنا می‌شوند؛ متأسفانه با وجود توصیه‌های مکرر اهل بیت علیهم‌السلام شاهد کوتاهی در این زمینه هستیم و ارتباطات گسترده میان شیعه و سنی در مناطق مشترک کمتر دیده می‌شود؛^۱ مثلاً کمتر شیعه‌ای به توصیه امام صادق علیه‌السلام مبنی بر حضور در نمازهای اهل سنت^۲ عمل می‌کند.

دوم اینکه اهل سنت هم از واقعیت عقاید شیعه آگاه می‌شوند و برخلاف القاء شبکه‌های افراطی، آن‌ها را افرادی تندرو نمی‌پندارند و می‌فهمند که جریان‌ات اصیل و حقیقی شیعه، معتدل و مؤدب هستند و به تعبیر امام صادق علیه‌السلام زینت اهل بیت علیهم‌السلام می‌باشند.^۳

۱. یا معشر الشیعه! إنکم قد نسبتم إلینا کونوا لنا زینا و لاکونوا علینا شیئاً... عودوا مرضاهم، و اشهدوا جنازتهم و صلّوا فی مساجدهم؛ ای گروه شیعه! شما به ما منسوبید؛ برای ما زینت باشید، نه مایه ننگ و عار ما رمضان آنان را عیادت کنید و در تشییع جنازه آنان حاضر شوید و در مساجدشان نماز بگذارید. بحارالانوار، ج ۸۵، ص ۱۱۹.
۲. همان.
۳. همان.

چرا فلسطین؟

براساس بیانات رهبر معظم انقلاب، موضوع فلسطین مهم‌ترین مسئله جهان اسلام و مسئله مشترک میان شیعه و سنی است که می‌تواند تمرکز خوبی را ایجاد کند. اگر به جای فلسطین موضوع سوریه، یمن یا هر امر دیگری را بهانه این طرح قرار می‌دادیم، شاید توافق در مواضع ایجاد نمی‌شد؛ چراکه تحلیل بخشی از اهل سنت در این موارد متفاوت است؛ ولی فلسطین یک دغدغه مشترک و عامل همدلی و هم‌زبانی است؛ البته می‌توان موضوعاتی را که شیعه و سنی در آنها مواضع مشترک دارند نیز مورد بحث قرار داد؛ موضوعاتی مانند استکبارستیزی، افراط‌گرایی و ...

اولین تجربه

قرار شد طرح در سال ۱۳۹۳ و با کمک برخی از دوستان انقلابی که در تهران حضور داشتند، شروع شود؛ بنابراین از اهل سنت تهران، اعضاء دفتر جهاد اسلامی و حماس و دوستان شیعه برای مراسم افطاری سالیانه مسجد دانشگاه تهران دعوت شد.

پیشنهاد به دوستان این است که سعی شود در این طرح از چهره‌های شاخص سنی و شیعه منطقه خود دعوت کنند؛ مانند شاعران، هنرمندان، کارگردانان، سخنرانان مشهور و سایر کسانی که حضورشان در آن جلسه مفید و چشم‌گیر بوده، موجب افزایش توجه رسانه‌ای و تبلیغاتی می‌شود. این مسئله در تهران با ضریب بسیار خوبی برگزار شد.

اجرای طرح را هم به برکت کریم آل طه امام حسن مجتبی علیه السلام در شب ولادت ایشان یا یک روز قبل و بعد در نظر گرفتیم. در مشهد، گنبد، بیرجند و برخی از شهرهای دیگر هم این برنامه انجام شد که به گواه برگزارکنندگان در تغییر تصورات غیرواقعی هر دو طرف بسیار مؤثر بود. دوستان مشهد از برکت این دعوت با اهل سنت دوست شدند و تا جایی پیش رفتند که اهل سنت منطقه، آن‌ها را برای سخنرانی به مراسمات خود دعوت می‌کنند.

سطح برگزاری و هزینه‌ها

این طرح قابلیت برگزاری در سطوح مختلف را دارد و به توان برگزارکنندگان وابسته است. این مراسم می‌تواند در سطح یک افطاری گسترده با حضور رسانه‌ها برگزار شود یا یک افطاری محدود در خانه یک شیعه باشد که چند برادر سنی هم به آن دعوت شده‌اند.

ضمن اینکه تصمیم گرفته شد که همه‌ساله هزینه این افطاری توسط خیرین منطقه تأمین شود؛ یعنی اصل این است که این طرح هزینه‌ای فراتر از هزینه یک افطاری معمولی نداشته باشد؛ حتی تصمیم گرفته شد که برای مهمانان هدیه مادی در نظر گرفته نشود و در صورت لزوم به یک هدیه معنوی مانند پرچم یا نماد هیأت اکتفا شود تا طرح به دلیل فقدان حمایت‌های مالی دولتی دچار مشکل نشود.

زمان‌بندی و برنامه‌اجرائی

پیشنهاد می‌شود برنامه با اقامه نماز مغرب و عشاء آغاز شده، سپس با افطاری از مهمانان پذیرایی شود؛ پس از آن جلسه‌ای حداکثر به مدت یک ساعت به ترتیب زیر اجرا گردد:

۱. کلیپ‌هایی درباره وحدت اسلامی و مسئله فلسطین نمایش داده شود؛ این کلیپ‌ها از سایت‌های مختلف مانند سایت مشعر، سایت اخوت و ... قابل دریافت هستند.

۲. یکی از اساتید یا روحانیون شیعه و یکی از اساتید یا روحانیون اهل سنت منطقه درباره خطر دشمن و مسئله فلسطین سخنرانی کنند؛ بهتر است که برای جلوگیری از خستگی مخاطب، سخنرانی‌ها کوتاه باشند.

۳. در پایان برنامه هم دعای وحدت به صورت جمعی خوانده شود.

شایسته است یکی از افراد معتدل و باتجربه، پیش از حضور مهمانان تذکرات لازم را درباره اهمیت زینت‌بودن شیعیان برای اهل بیت علیهم‌السلام بیان کند و درباره ضرورت حفظ و تحکیم وحدت شیعه و سنی و لزوم برگزاری این‌گونه برنامه‌ها برای حضار صحبت نماید؛ باید مراقب بود که خدای‌ناکرده به هیچ‌یک از مهمانان اهل سنت توهین نشود.

اگر فضا صمیمی شد و حساسیت خاصی وجود نداشت، می‌توان در پایان جلسه یک عکس جمعی گرفت و در شبکه‌های اجتماعی منتشر کرد.

پوشش رسانه‌ای

چند روز پیش از مراسم می‌توان خبر برگزاری جلسه افطاری را به رسانه‌ها ارسال کرد و قسمت‌های گوناگون برنامه را اعلام نمود. بسیار مناسب است که خبر هر شهر و منطقه در رسانه‌های محلی آنجا منتشر شود. تأکید می‌کنیم که برای ترویج و فرهنگ‌سازی، حتماً از مراسم عکس و فیلم تهیه شود. در دفتر تهران امت واحده این امکان مهیاست که پوشش خبری افطاری مناطق مختلف کشور در رسانه‌هایی مانند فارس، تسنیم و ... با ضریب بهتری انعکاس یابد؛ این کار نیازمند دریافت گزارش همراه با تصویر مراسم است. در تهران از خبرنگاران و رسانه‌ها و حتی رسانه ملی برای حضور در برنامه دعوت شد؛ به‌ویژه در سال ۱۳۹۴ که شبکه افق یک ویژه‌برنامه درباره مراسم تولید کرد و کل مراسم را پوشش داد.

افطاری‌های وحدت و مقاومت در نقاط دیگر جهان

از آنجاکه امت واحده یک تشکل بین‌المللی است بعد از تجربه سال ۱۳۹۳ سعی کردیم تا در رمضان ۱۳۹۴ این کار را گسترش دهیم؛ از همین رو از دوستان خود در دیگر نقاط جهان تقاضا کردیم تا این ایده وحدت‌آفرین را در کشور خود اجرا کنند. این طرح در سال ۱۳۹۴ در کشورهای پاکستان، هند و فلسطین اجرا شد که برگزارکنندگان از اصل ایده و آثار ایجابی و مثبت آن بر مخاطبان خود ابراز رضایت کردند.

این برنامه برای اولین بار در شهر چنای هند با حضور صمیمانه مردم شیعه و سنی برگزار شد که در روزنامه‌های هندوستان نیز بازتاب داشت. روزنامه تایمز آو ایندیا (پرتیراژترین روزنامه انگلیسی‌زبان هند) در گزارشی از این افطاری به تأثیر گروه‌های تروریستی به‌ویژه داعش در متحدشدن شیعیان و اهل سنت و تمرکز آن‌ها بر مشترکات مذهبی، دغدغه‌های مشترک و تلاش برای صدور فتاوی مشترک علیه قتل و کشتار اشاره کرده است. افطاری وحدت و مقاومت همچنین در شهرهای کوئته، اسلام‌آباد و کراچی پاکستان نیز برگزار شد که الحمدالله آثار مثبتی داشت.

برگزاری این مراسم در فلسطین جالب‌تر از هر جای دیگری بود. برای اولین بار در طول تاریخ، ایرانی‌ها در مسجدالاقصی افطاری دادند؛ اقدامی که در میان حساسیت‌های شدید امنیتی صهیونیست‌ها اتفاق افتاد و آنان را به‌شدت گیج و سردرگم کرد؛ پس از اینکه برادران فلسطینی در شهر قدس این برنامه را با پنهان‌کاری‌های بسیار با موفقیت انجام دادند، صهیونیست‌ها به‌شدت عصبانی شدند؛ زیرا علاوه بر اینکه ایران برای اولین بار در شهری که تحت کنترل صهیونیست‌هاست، عرض اندام کرد، توانسته بود جملاتی از رهبر معظم انقلاب را در مسجدالاقصی و مقابل دیدگان مردم نصب نماید. بخش خبری ساعت ۲۱ شبکه یک سیما این اقدام اتحادیه امت واحده را پوشش رسانه‌ای داد.

علاوه بر این همچون سال‌های گذشته، مراسم افطاری وحدت و مقاومت توسط اتحادیه امت واحده در نوار غزه نیز برگزار شد که تشکر و سپاس مردم غزه از مردم ایران و تحکیم روابط محبت‌آمیز دو ملت را به‌دنبال داشت.

تجربه خوب مسجد دانشگاه تهران

افطاری سال ۱۳۹۴ در مسجد دانشگاه تهران به دلیل تجربه موفق سال پیش پرشورتر برگزار شد؛ در این مراسم شخصیت‌هایی مانند مهندس سلیمی نمین، حاج سعید قاسمی و دکتر شیخ‌الاسلام (کارشناس مسائل جهان اسلام)، بهرام عظیمی (انیمیشن‌ساز)، هادی مقدم‌دوست (کارگردان) و دکتر انتظاری (مدیر گروه جامعه‌شناسی دانشگاه علامه طباطبائی) و ... حضور داشتند.

تجربه سال پیش نشان داد که سخنرانی پس از افطار نباید طولانی باشد؛ پس به هریک از سخنرانان پنج دقیقه فرصت صحبت دادیم که طی این فرصت هرکسی خاطرات جالب خود را، که به موضوع جلسه مربوط بود، بازگو کرد؛ مثلاً شهاب اسفندیاری، مدرس هنر، در بیان خاطره‌ای از مسجد شهر ناتینگهام گفت: وقتی برای تحصیل در آنجا بودم، روابط بسیار خوبی میان ما و اهل سنت آنجا برقرار بود. عباس سلیمی نمین در بخشی از این نشست گفت: من از اتحادیه امت واحده تشکر می‌کنم که گامی عملی برای وحدت برداشته است؛ اهل سنت پس از انقلاب حمایت‌های فراوانی از انقلاب کردند و دشمن ضربه‌های بسیاری را از اهل سنت خورد. به یاد دارم وقتی برادران ما را به دلیل تظاهرات در انگلیس دستگیر کردند، بسیاری از اهل سنت آنجا از شهرهای دور و نزدیک برای حمایت از آن‌ها وارد صحنه شدند؛ البته زمانی نگذشت که برخی از نیروهای کج‌اندیش، سطح و جایگاه این انقلاب را به انقلابی شیعی تقلیل دادند و این مسئله مورد توجه دشمن قرار گرفت؛ حتی دیدگاه‌های انجمن حجتیه شکل گرفت، شاهد این مسئله بودیم که آن‌ها عبادت اهل سنت را نگران‌کننده می‌دانستند و دشمن از این مسئله بهره برد تا آرمان‌خواهی و دشمن‌شناسی اهل سنت را دچار اختلال کند. بخشی از این مسئله در ایران شکل گرفت و آن‌ها هم تلاش کردند تا خواسته‌های خود را در انقلاب رسوخ دهند.

ناصر ابوشریف، نماینده جهاد اسلامی فلسطین در تهران در این باره گفت: متأسفانه آن قدر میان ما فاصله ایجاد شده که تشکیل چنین جلساتی به نظر بعضی دوستان، ویژه و استثنایی به نظر می‌رسد؛ در حالی که این گردهمایی‌های صمیمانه و فشرده کردن صفوف در برابر دشمن باید برای همه ما یک مسئله عادی باشد.

در سال ۱۳۹۴ افطاری وحدت و مقاومت در شهرهای مشهد، بیرجند، گنبد کاووس، شیراز، زهک و ... نیز با حضور شیعه و سنی برگزار شد.

قرار نیست همه کارها را از ابتدا تجربه کنیم. این خیلی بدیهی است که ما به جای اختراع دوباره چرخ از این تجربه استفاده کنیم و به فکر اختراعاتی مکمل باشیم. همین اصل استفاده از تجربه‌ها آدم‌ها را به سمت مکتوب کردن آن‌ها برده است. کاوش همین تجربه‌ها و دست‌بندی آن‌ها و تفکر درباره قواعد علت و معلولی نتیجه‌اش شده بسیاری از علومی که امروز با آن‌ها سروکار داریم.

«یک تجربه مانا» بناست تجربه‌های هیات‌ها و مجموعه‌های مختلف را با دیگران به اشتراک بگذارد. تجربه‌هایی که به نظر می‌رسد قابل استفاده و بهره‌برداری کسانی است که در موقعیت مشابه قرار دارند. استفاده از این تجربه‌ها می‌تواند مسیر رسیدن به اهداف مختلف فرهنگی را کوتاه‌تر و فرصت‌های جدیدی برای توسعه فعالیت‌های موفق هیاتی ایجاد کند.

الجامعة الإسلامية
بغداد

كسب العلم بالجمعة والنفس بالبرعة

المجمع الدولي للأئمة الجامعة
INTERNATIONAL UNION OF ULEMA BAGHDAD
اتحادیه بین المللی ائمه و اجتهاد

۰۲۵ ۳۳۹۲ ۸۹ ۵۱
۳ ۰۰۰ ۱۵۴۲
www.1542.ir
info@1542.ir